

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania G. S.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.
o przyznanie renty w związku z chorobą zawodową,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 9 kwietnia 2015 r. oddalił apelację skarżącej wnioskodawczyni G. S. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z 9 kwietnia 2014 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji pozwanego z 12 listopada 2010 r., odmawiającej renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Ustalono, iż decyzjami z 18 lutego 2010 r. Państwowy Inspektor Sanitarny w G. nie stwierdził u ubezpieczonej choroby zawodowej. Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z 29 sierpnia 2012 r. przywrócił ubezpieczonej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 1 kwietnia 2008 r. na stałe. W sierpniu 2008 r. ubezpieczona wystąpiła o rentę w związku z chorobą zawodową. Organ rentowy odmówił decyzją z 12 listopada 2010 r. Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy w związku z chorobą zawodową. Przedstawione w sprawie przez ubezpieczoną dowody i zgromadzone w toku

postępowania, w tym opinie biegłych, nie pozwalają na stwierdzenie, że schorzenia ubezpieczonej zostały spowodowane działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy. Biegli nie stwierdzili, że występujące u ubezpieczonej schorzenia mają związek z narażeniem zawodowym. Stanowiło to podstawę do oddalenia odwołania na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sąd Apelacyjny przyjął, że wydane w sprawie opinie biegłych stanowiły pełny i miarodajny dowód do wydania rozstrzygnięcia w sprawie. Biegli z dwóch zespołów przeprowadzili szczegółowe badania, wnikliwie przeanalizowali dokumentację medyczną, wskazali schorzenia, przebieg ich leczenia oraz specyficzne objawy, a na ich podstawie przedstawili jednoznaczne i zgodne wnioski końcowe, stwierdzając, że żadne ze schorzeń nie stanowi choroby zawodowej w myśl obowiązujących przepisów.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie: I. art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji, polegające na nierozpoznaniu wszystkich zarzutów apelacji – zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego (...); II. art. 328 § 2 k.p.c., polegające na sporządzeniu uzasadnienia nie zawierającego wszelkich wymaganych elementów, skutkiem czego nie poddaje się ono kontroli merytorycznej; III. art. 385 k.p.c. przez zastosowanie, pomimo iż apelacja skarżącej była w całości uzasadniona oraz art. 386 § 2 k.p.c. przez niezastosowanie, pomimo iż apelacja skarżącej była w całości uzasadniona; IV. Art. 235¹ k.p. oraz art. 237 k.p i osobno art. 231 k.p. w brzmieniu na 1 października 1993 r., związku z przepisami rozporządzeń wykonawczych (...), które to przepisy prawa materialnego Sąd Apelacyjny winien zastosować z urzędu, niezależnie od zarzutu pierwszego (I).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odwołano się do podstaw kasacyjnych. Ponadto powołano „*normę wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. z uwagi na fakt, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona*”.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zakwestionowano wypełnienie obowiązków procesowych przez Sąd a wynikających z art. 382 i 328 § 2 k.p.c. (w związku z art. 391 k.p.c.) oraz art. 378 § 1 k.p.c.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera odniesienia do apelacyjnych zarzutów dotyczących zarzucanej Sądowi pierwszej instancji błędnej wykładni oraz wadliwego zastosowania przepisów rozporządzenia z 2009 r., obowiązujących w dacie wydania zaskarżonego wyroku, podczas gdy do sprawy odwołującej się zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu sprzed 3 września 2002 r., tj. przepisy rozporządzenia z 18 listopada 1983 r. Sąd drugiej instancji nie dokonał zasadniczej kontroli orzeczenia Sądu pierwszej instancji i – opierając się na ustaleniach i ocenach tegoż Sadu – powielił uchybienie Sądu Okręgowego w G., co do oceny zastosowania przepisów wykonawczych odnoszących się do chorób zawodowych. Oznacza to, iż Sąd drugiej instancji nie rozpoznał zarzutów strony w takim zakresie, co skutkuje oczywistą zasadnością kasacji. Również niżej wskazane okoliczności (*Uzasadnienie zarzutów kasacyjnych*), dotyczące kwestii stosowania odpowiednich z uwagi na datę zgłoszenia choroby zawodowej przepisów rozporządzeń wykonawczych, przemawiają za przyjęciem, iż skarga jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Argumentacja wniosku rozmija się z istotą rozstrzygnięcia w sprawie. Otóż zdecydowały określone ustalenia stanu faktycznego, tj. że materiał zebrany (w tym opinie biegłych), nie pozwala na stwierdzenie, iż schorzenia ubezpieczonej zostały spowodowane działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy. Tego ustalenia nie podważa w żaden sposób wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jest to zasadnicze ustalenie faktyczne w sprawie, gdyż wyklucza przesłankę związku przyczynowego między warunkami pracy a schorzeniami ubezpieczonej. Ustalenie to wiąże w ocenie podstaw kasacyjnych, a więc również w ocenie podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (art. 398¹³ § 2 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Bez znaczenia jest zarzut niezastosowania przepisów sprzed 3 września 2002 r., czyli przepisów rozporządzenia z 18 listopada 1983 r. w sprawie chorób zawodowych, skoro nie ustalono choroby zawodowej u

skarżącej, ani też nie stwierdzono związku między warunkami pracy i schorzeniami powodującymi niezdolność do pracy. Innymi słowy wniosek o przyjęcie skargi nie podważa negatywnego rozstrzygnięcia o braku wymaganego związku przyczynowego warunków pracy i skutku w postaci choroby zawodowej. Granicę ustaleń stanu faktycznego stanowi dwuinstancyjne postępowanie przed Sądami powszechnymi (art. 398³ § 3 k.p.c. i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Skarżąca nie kieruje żadnych zarzutów metodycznych lub merytorycznych do opinii biegłych. Przykładowo nie zarzuca naruszenia art. 217 § 3 k.p.c., czyli braku dostatecznego wyjaśnienia spornych okoliczności. Natomiast zarzuty wskazane we wniosku o przyjęcie skargi oceny tej nie podważają, gdyż poprzestają na zarzutach procesowych, a te mają znaczenie tylko wtedy, gdy naruszenie przepisów postępowania mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy (odpowiednio art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Chodzi więc o takie naruszenie, które wskazuje na oczywistą wadliwość wyroku. Takiego naruszenia wniosek nie wykazuje. Przepis art. 382 k.p.c. jest naruszony wtedy, gdy sąd drugiej instancji orzeka z pominięciem zebranego materiału dowodnego. Czyli skarżąca powinna wskazać konkretnie, który materiał (nie chodzi o prawo materialne), został pominięty jako podstawa do samodzielnego ustalenia stanu faktycznego przez Sąd drugiej instancji. Wniosek tego nie czyni. Czym innym jest rozpoznanie sprawy w granicach apelacji i zarzut naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. Sprawa została rozpoznana w granicach apelacji. Wszak Sąd drugiej instancji oddalił apelację od wyroku oddającego odwołanie od decyzji pozwanego. Natomiast szczegółowa ocena stosowania tego przepisu wymagałaby sprecyzowania we wniosku jaki zarzut apelacji został pominięty przez Sąd Apelacyjny i czy miało to wpływ na wynik sprawy (art. 378 § 1 k.p.c. w związku z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. i odpowiednio art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Tu jednak zarzut jest bardzo ogólny, czyli dotyczy *„błędnej wykładni oraz wadliwego zastosowania przepisów rozporządzenia z 2009 r. obowiązujących w dacie wydania zaskarżonego wyroku, podczas gdy do sprawy odwołującej się zastosowanie znajdują przepisy w brzmieniu sprzed 3 września 2002 r., tj. przepisy rozporządzenia z 18 listopada 1983 r.”*. Wyżej już wskazano, że nie ma to znaczenia, gdyż nie przenosi się na wynik sprawy, skoro decyduje ustalenie o braku związku schorzeń skarżącej z warunkami pracy.

Uzasadnienie zaskarżonego wyroku jest tu wystarczająco klarowne i wskazanie na naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. również nie prowadzi do stwierdzenia, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona

Oceny powyższej nie zmienia obwołanie się we wniosku do podstaw kasacyjnych („*Wobec powyższego wnoszę ...*”). Otóż poprzestanie na zarzutach naruszenia prawa w podstawach kasacyjnych nie jest prawidłowe, gdyż podstawy kasacyjne i podstawy przedsądu to odrębne elementy skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Na etapie przedsądu nie ocenia się podstaw kasacyjnych. Podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania. Oznacza to, że podstawy kasacyjne nie zastępują podstawy przedsądu ani brakującego jej uzasadnienia. Odnosi się to do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący powinien w ramach tej podstawy wskazać i wykazać (odrębnie od podstaw kasacyjnych) takie naruszenie prawa, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania. Wniosek nie przedstawia takich zarzutów i braku tego nie zastępują zarzuty podstaw kasacyjnych. O ile zasadne podstawy kasacyjne prowadzą do uwzględnienia skargi (*a contrario* art. 398¹⁴ k.p.c.), to w podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. znacznie ma samodzielnie wykazana aż oczywista zasadność skargi kasacyjnej.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).